

VIŠNJA JELAČIĆ

DONACIJA

VIŠNJA JELAČIĆ

DONACIJA KERAMEIKONOVOJ
ZBIRCI SUVREMENE SVJETSKE KERAMIKE

Izložba je dio programa
V. Međunarodnog festivala postmoderne keramike
2015/2016.

PALAČA HERZER GRADSKOG MUZEJA VARAŽDIN

15.4. - 13.5. 2015.

Uvod

Višnja Markovinović u Zagrebu 2014.
Fotografija iz Jutarnjeg lista 11.6.2014.

Višnja Jelačić u Londonu 1970.

Kad je u zimskim danima 2013. u KERAMEIKONOVU GALERIJU K 10 u Varaždinu, unatoč lošem vremenu, iz Zagreba na sastanak stigla gospođa Višnja Markovinović nismo ni slutili koliko velik dar donosi Udruženju KERAMEIKON i svim ljubiteljima umjetnosti.

Njena prijateljica i kolegica također akademска slikarica, Višnja Jelačić, preminula je 2007. godine ostavivši iza sebe golem autorski opus. Iz mjeseca u mjesec Višnja Markovinović brižljivo je sređivala ostavštinu: pripremala opise i popise keramičkih radova, slika, biografiju umjetnice, popis samostalnih i skupnih izložbi, složivši sve pedantno i uredno kronološki. Sazidala je svojoj prijateljici «spomenik jači od mjedi».

Muzej za umjetnost i obrt u Zagrebu preuzeo je dio umjetnina a drugi dio u 12 srednje velikih kutija uz nekoliko velikih mapa, namijenjen je Zbirci suvremene svjetske keramike koju KERAMEIKON prikuplja od samih početaka svoga djelovanja, 2002. godine.

Preuzevši veliku odgovornost koju donosi tako obimna donacija potrudili smo se da darovane radove prvom prilikom u kompletu predstavimo kulturnoj javnosti. Nimalo lak zadatak u ovim teškim vremenima! Gradski muzej Varaždin otvorio nam je prostor svoje Palače Herzer a KERAMEIKON je sve fotografirao, opisao i razvrstao priredivši ovaj katalog. Financijska potpora i u ovom samom trenutku pred izložbu potpuno je neizvjesna.

Velika zahvalnost umjetnici, jednako kao i njenoj kolegici Višnji Markovinović, koja je uz sav učinjeni napor pomogla i materijalno, snaga je koja nam ulijeva nadu da će se projekt uspješno realizirati do kraja. Ako sada listate ovaj katalog znači da smo uspjeli!

Višnja Markovinović u Londonu 1964.

Višnja Markovinović

Dijalog s prirodom i simboli klijanja i rasta Višnje Jelačić

Energijom slobode i s iznimno bogatom i nesputanom stvaralačkom maštom Višnja je u svojem svojstvenom «dijalogu s prirodom» u keramici, slikama, crtežima i u tehnici ručno lijevanog papira ostvarila forme, strukture i slike «simbolike klijanja i rasta».

Uz selektirani izbor upotrijebljenog likovnog materijala i tehnika i afinitetom za složenost skrivenog unutarnjeg života bilja, povezanog s konstrukcijom neživog svijeta ostvaruje do tada neviđene umjetničke kreacije!

To nisu samo opisne imitacije viđenog. To je oblikovanje unutrašnjih simbola postojanja, klijanja i rasta. Unatoč velikog broja prostudiranih botaničkih knjiga i zapisa, to su njeni individualni doživljaji umjetničko likovnog razmišljanja i opservacije i stvaranja.

U toku stvaranja likovnog izričaja sve postaje moguće! Još davne 1987. godine Višnja je izlagala keramoskulpture, ciklus Rasadnici, klijanje i rast u Studiju Galerije Forum. U predgovoru Vlado Buzančić citira je Josipa Depola koji je o Višnji rekao i ovo: »... ovim keramoskulpturama Višnja ukida granice tzv. klasične keramike, osvaja nova područja i izbacuje iz rječnika keramičara riječ «nemoguće».

U Galeriji Mala u slijedu izlaganja izlaže Igre u porculanu. Čudesan i neiscrpan je Višnjin dijalog s prirodom. Otkriva nam bogatstvo poezije i iznenađenje u dinamici nestalnosti i nepredviđenosti igre. Izdanci i forme varijabilnih dimenzija, oblika i tonova svakog se časa rascvatu u neočekivanom drugom smjeru ili u drugoj cvjetnoj formi. Ta igra postaje poetična svečanost i radost iznenađenja za oko promatrača. O tome je u predgovoru kataloga pisao Tomislav Lalin.

Očaranost bojom je temelj i sukus Višnjinog izraza u slikarskim rješenjima.

Njezin rafiniran, konstruktivan i nadasve senzibilan kolorit je skala sekundarnih i tercijarnih tonova. U keramici tu delikatnu i poetičnu obojenost postiže tehnikom marmoriranja (agate ware). Obojenu sirovu glinu modeliranjem pretvara u maštoviti svijet simbola cvjetnih oblika, klica i izdanaka. «Oni rastu kao u prirodi s bojom u sebi, ta je magija keramičke botanike jedinstvena i neponovljiva», uočio je Franjo Mrzljak. Da je moguće, Višnja bi inspirirala i prirodu!

U svijetu osnovnih čistih formi Višnja modelira kugle, stošce, kocke i valjke. Cjeloviti ili fragmentarni, naglašena je slikovita kaligrafska inskripcija. Vjerujući da posjeduje pozitivnu energiju Višnja stvara Magijske forme, pozitivnih vibracija i dobrog zračenja.

U slikama, crtežima i kompozicijama od ručno lijevanog papira simbolika snage klijanja i rasta prisutna je u mnogim djelima: Staničja vlakna, Stanični krug, Klijanje, Staničje i tako dalje.

Blagovorno zračenje pozitivne energije likovno je označeno u djelima: Četiri sloja zaštite, Snaga zemlje, Zračenje brojeva i oblika i tako dalje. O umjetničkim dostignućima Višnje Jelačić pisali su: Josip Depolo, Smith, Franjo Mrzljak, Vlado Buzančić, Tomislav Lalin, Stanko Špoljarić, Elena Cvetkova, Marina Baričević, Branka Hlevnjak i drugi.

(5.svibnja 2013.)

Brzi rast 1995. (Kat. 62)

Klijanje i rast III 1987. (kat.28)

Veliki rasadnik 1998.(kat.37)

KRONOLOŠKI POPIS KERAMIKE VIŠNJE JELAČIĆ,
DAROVANE KERAMEIKONOVOJ ZBIRCI SVREMENE SVJETSKE KERAMIKE

1.Šamotna maska
1960.
20 x 15 cm
Izlagano na 1. autoričinoj izložbi

2.Iltarzirana zdjela
1985.
Marmorirano
33 x 26 cm

3.Prigodna vaza
1979.
visina 21 cm

4.Agartna dvodijelna
1985.
31,5 x 25,5 cm

5.Objekt
1985.
34 x 17 cm

6.Keramička
skulptura
1985.
32,5 x 25 cm

7.Mali objekt
1985.
20 x 15 cm

8.Agatna sa cvijećem
1985.
20 x 14 cm

9.Agatna trostruka forma
1985.
20 x 12; 11 x 12,5 i 12 x 14 cm

10.Agatna forma s
listom
1985.
visina 21 cm

11.Cvjetni objekt
1985.
visina 40 cm

12.Cvijeće
1985.
visina 32 cm

13. Lisnati objekt
1985.
visina 14 cm

14. Trolisni objekt
1985.
visina 17 cm

15. Agatna
1986.
32 x 33 cm

16. Objekt s izdancima
1986.
visina 22 cm

17. Rast (zdjelica)
1987.
promjer 14 cm

18. Rast (veća zdjelica)
1987.
promjer 17 cm

19.Rasadnik
1987.
visina 11 cm

20.Intarzirani objekt
1987.
visina 24 cm

21.Pejzaž u daljini
1987.
visina 19 cm

22.Agatne minijature
3 forme
1987.
8,5 x 11,5; 7 x 4,5 i 5,5 x 4 cm

23.Klijanje II
1987.
visina 18 cm

24.Lišće
1987.
visina 15 cm

25.Rast II
1987.
visina 19

26.Simbol cvijeta
1987.
15 x 24 cm

27.Klijanje i rast II
1987.
visina 21,5 cm

28.Klijanje i rast III
1987.
visina 16 cm

29.Klijanje III
1987.
visina 10 cm

30.Rasadnik II
1987.
visina 26 cm

31.Rast II
1987.
visina 21 cm

32.Rast III
1987.
visina 12 cm

33.Klijanje i rast IV
1987.
promjer 19 cm

34.Klijanje i rast V
1987.
visina 22 cm

35.Mali rasadnik
1987.
visina 18 cm

36.Abatne forme s klicama (2 kom)
1987.
visina 32 i 21 cm

37.Veliki rasadnik
1987.
razne dimenzije
do 21 cm

38.Ružičasta biljna vrata
1988.
visina 37 cm

39.Zatvorena vrata
1988.
visina 28 cm

40.Mala plava vrata
1988.
visina 21,5 cm

41.Mala vrata
1988.
visina 22 cm

42.Dvostruko dobre
vibracije
1988.
visina 28

43.Trodijelna forma
1989.
visina 34 cm

44.Igre u porculanu i rakuu I i II
1990.
14 x 12 i 8,5 x 6,5 cm

45.Bijeli bor
1990. visina 20 cm

46.Igre u porculanu (3 komada)
1990.
visine 18,16, i 11,5 cm

47. Igre u porculanu (2 komada)
1990.
visine 9,5 i 7,5 cm

48. Igre u porculanu (4 komada)
1990.
visine 16,15, 13 i 11 cm

48.a Igre u porculanu (3 + 4 komada)
1990.
visine 21,15,13 i 4x(8,6,6 i 4) cm

49. Poezija u porculanu
6 komada
1990.
visine
19 i 13 cm
11 i 13 cm
10 i 12 cm

50.Igre u porculanu (2 komada)
1990.
visine 8,5 i 8 cm

51.Igre u porculanu (4 komada)
1990.
visine 21, 15 13 i 4 cm

52.Perforirani stožac
1990.
visina 10,5 cm

53.Perforirani stožac
1990.
visina 15 cm

54.Od stanice do cvijeta
1990.
visina 13 cm
Izlagano na Svjetskom
trijenalu male keramike u
Zagrebu

55.Zaštitnici (6 komada)
1992.-1995.
Porculanska masa
visina 30, 34,5 i 33 cm
visina 38, 38 i 39 cm

56.Keramičke
forme -
drvo u 3 dijela
1995.
39 x 29 cm

58.Drvo
1995.
visina 55 cm

57.Perforirana
keramička forma
1995.
visina 31 cm

63.Rast
1997.
visina 29 cm

59.Maska
1995.
Emajl na metalu
visina 25 cm

64.Maska kralja
1997.
visina 30 cm

60.Rimski ratnik
1995.
Emajl na metalu
visina 37

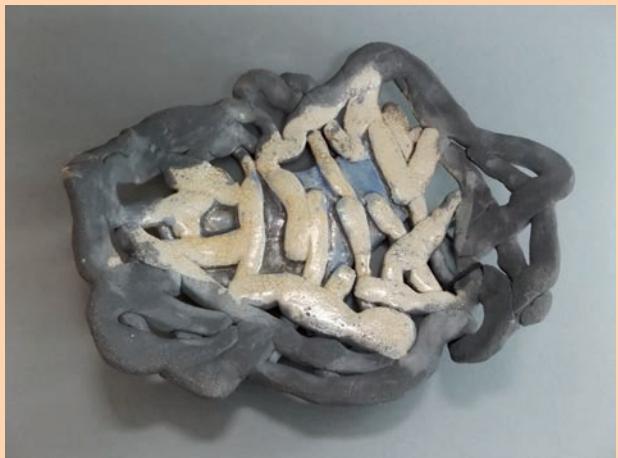

61.Maska II
1995.
visina 29 cm

62.Brz rast
1995.
visina 73 cm

65. Perforirani raku
1997.
visina 31 cm

66. Raku tanjur
1997.
promjer 26 cm

67. Magijska sfera
1999.
29 x 18 cm

69. Dobre vibracije
1999.
visina 19 cm

68. Simbol dobrog zračenja
1999.
visina 32 cm

70.Dvodijelni agatni objekt
2000.
visina 30 i 35 cm

72.Oblaci
2001.
visina 27,3 cm

71.Magijske forme (2 komada)
2001.
visina 24 i 20 cm

74.Kompozicija
2001.
visina 27 cm

73.Dvostruki objekt
2001.
visina 21, 5 cm

75.Klijanje, dvodijelni
reljef
2001.
visina 16 i 28 cm

76.Bijela vaza
2001.
visina 21 cm

77.Perforirani tanjur
2002.
promjer 33 cm

78.Mali tanjur
2002.
24 x 17,5 cm

79.Označeni tanjur
2002.
promjer 29 cm

80. Objekt VII
2005.
visina 25,5 cm

LONDONSKI SLIKARSKI CIKLUS

1. Still Life
1963.
45 x 35 cm

2.A Bird
1964.
38 x 48,2 cm

3.Macedonian
Woman
1965.
38 x 52 cm

4.Bartholomew The Great
1965.
52,5 x 40 cm

5.Medieval Bird
1965.
51,7 x 39,8 cm

6.Rehearsal
1966.
37 x 41,8 cm

7.Knight Warrior
(Errant)
1966.
34 x 46,7 cm

8.Europa
1976.
37,6 x 28 cm

9.Woman with Birds
1967.
35 x 44,8 cm

10.Visit to The Victoria And Albert Museum I
1968.
42,7 x 58,7 cm

11.Visit to The Victoria And Albert Museum II
1968.
36,6 x 48,8 cm

12.Loks And Key
1970.
55,6 x 40 cm

13.Keys
1970.
44,8 x 35 cm

14.Homage to V&A Museum
1971.
44,6 x 35 cm

15.In a Fancy
Costume (V&A
Museum)
1971.
34 x 46,8 cm

16.Ewer And Wineglasses
1972.
44,8 x 35 cm

17.The Bottle And Glasses
1972.
54,5 x 40 cm

18.Collector/s Shelf
1973.
55,6 x 41,9 cm

19. The Figure
1973.
36,9 x 48,8 cm

20. Study No 2
1973.
34,8 x 44,8

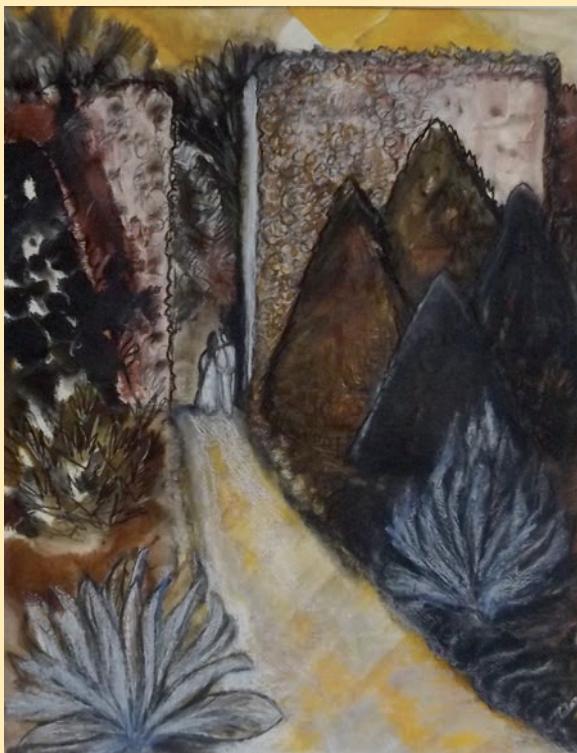
21. Doll In The
Clock Case
1973.
34,8 x 50,8 cm

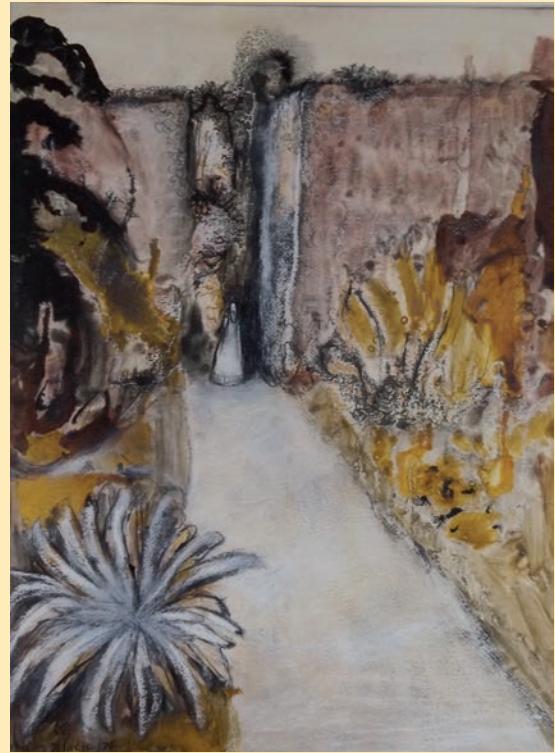
22. Still Life with The Gourd
1974.
57,5 x 43 cm

23. The Interior
1975.
37,8 x 47,8 cm

24.The Garden
Path
1976.
35 x 45 cm

25.The Garden
Path II
1976.
34,8 x 47,8 cm

26.Heresford Squere
1976.
55,5 x 41,8 cm

28.Heresford Squere III
1976.
56 x 41,8 cm

27.Heresford Squere II
1976.
55,2 x 39,8 cm

Slike su nastale u Londonu od 1963. do 1977. godine a realizirane su u slijedećim tehnikama: tuš u boji, lavirani tuš, pastele i kombinirana tehnika na papiru i kartonu.

SLIKE OD RUČNO LIJEVANOG PAPIRA, RIŽINOG PAPIRA, BILJNIH VLAKANA, U TUŠU U BOJI, U OLOVCI I SEPIJI

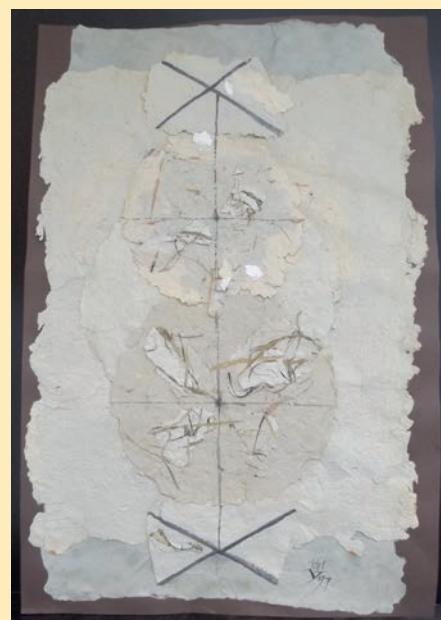
1.Varijacija
staničja I.
1995.
51,5 x 72 cm

2. Kompozicija III.
dijelovi staničja
1995.
61 x 86 cm

3.Stanični krug
1997.
50 x 64 cm

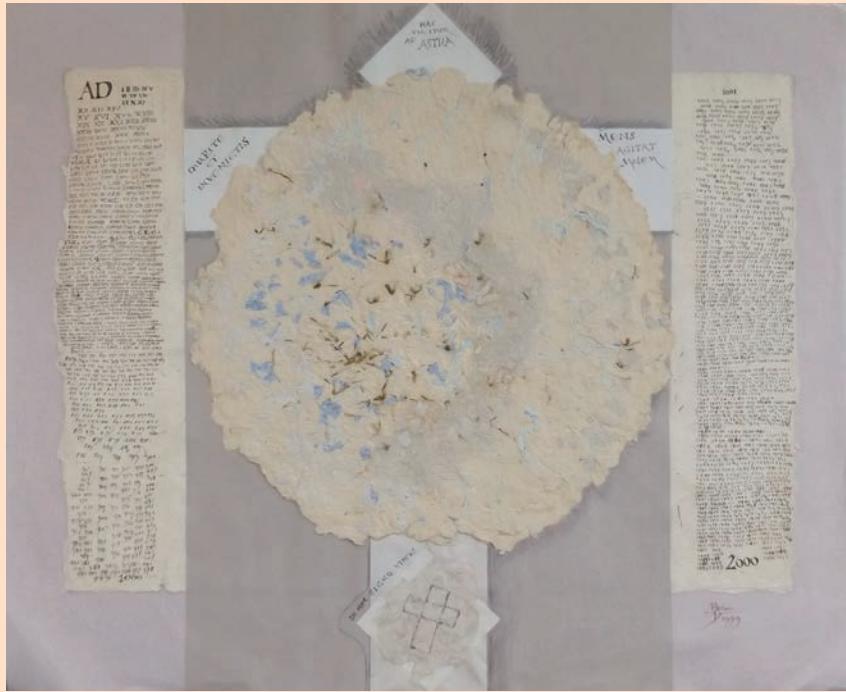
4.Staničje i
vlakna
1997.
46,3 x 74 cm

5.Znakovi
značenja
1997.
50 x 69,3 cm

6.Zračenje brojeva i
oblika
1998.
49,2 x 70 cm

7. Tragovi tisućljeća
1999.
92 x 65 cm

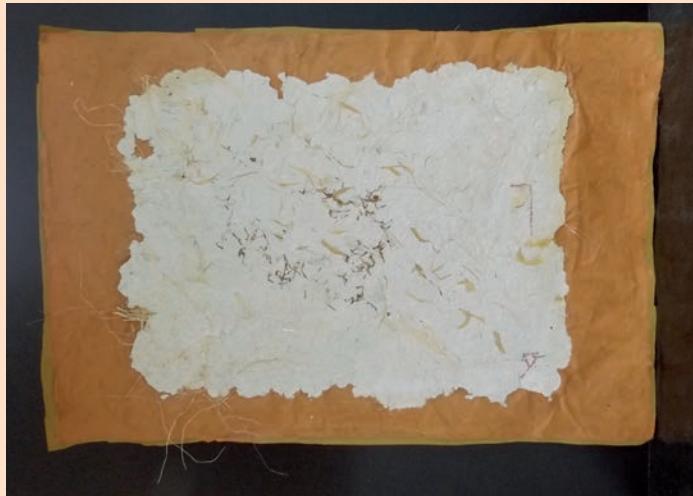
8.Četiri sloja zaštite
1999.
50 x 70 cm

11.Maska
2000.
56 x 67 cm

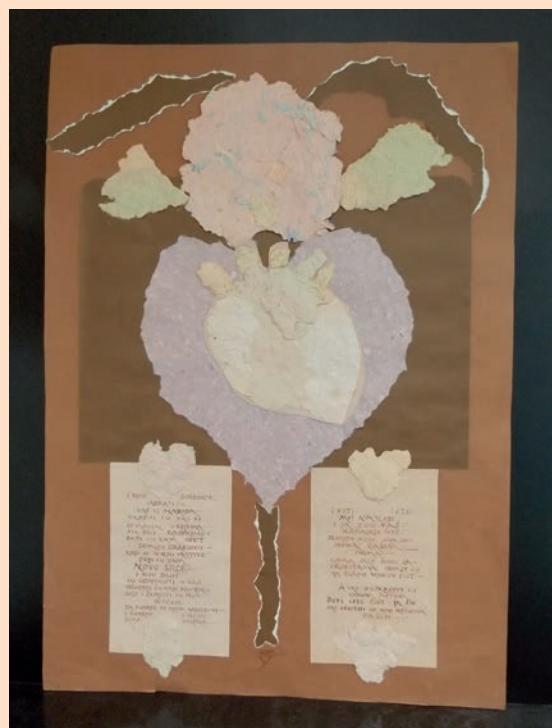
10.Maska Papagena
2000.
48 x 67 cm

9. Klice
2000.
53 x 26,5 cm

13. Presjek stanica
2002.
41 x 51 cm

12. Novo srce
2001.
50 x 70 cm

15. Snaga zemlje I
2002.
51 x 77 cm

14. U zelenilu
2002.
50 x 64,5 cm

16. Staničje
2002.
49 x 70 cm

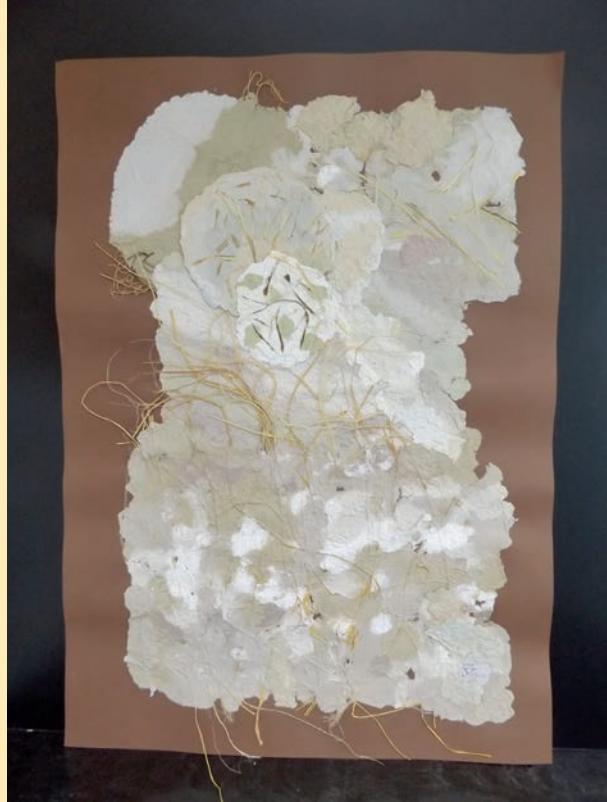
17. The Hanging Raindrops
2004.
50 x 70 cm

18. The Growth May Be
Considered
2004.
50 x 70 cm

20. Pod mikroskopom
2004.
50 x 70 cm

21. Pod mikroskopom II
2005.
50 x 70 cm

22. Povezani nitima
2005.
45 x 70 cm

25. The Cell Enlargement
2006.
50 x 70 cm

27. In the Autumn
2006.
50 x 70 cm

23.Triptych The Plant Variaiation

2006.

36 x 70 cm; 36 x 70 cm i 50 x 70 cm

24.In a Gust of wind

2006.

50 x 70 cm

28.Klijanje

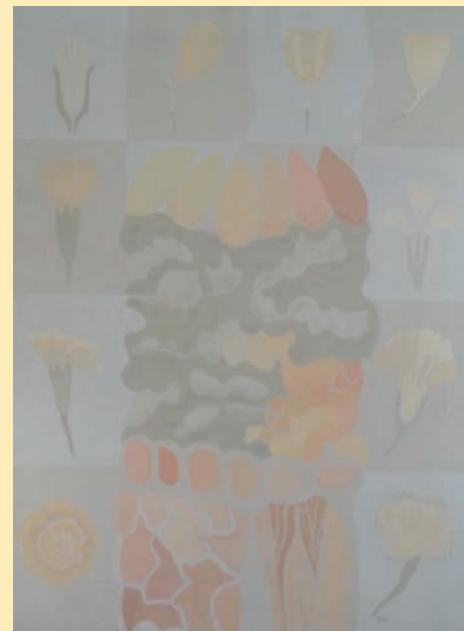
2006.

51 x 70 cm

SLIKE VIŠNJE JELAČIĆ U AKRILU NA PLATNU NASTALE 1983. GODINE

1. Plave varijacije
73,5 x 100,3 cm

2. Marigold II
73,5 x 100,3 cm

3. Stanice II
60,5 x 74 cm

4. Rasadnik II
55,5 x 65,5 cm

5. Dijeljenje cvjetnih stanica
65,5 x 55 cm

Jedan od panoa s mnogobrojnim skicama

Donaciji pripada i 9 panoa sa skicama, nacrtima i idejama za realizacije izvedene u akrilu na platnu, porculanu, emajlu i ručno lijevanom papiru. Skice su nastajale od 1984. nadalje.

Biografija umjetnice

Višnja Jelačić rođena je 21. lipnja 1928. u Zagrebu od majke Jagode i oca plemenitog Josipa Jelačića. Umrla je 2007. godine u Zagrebu.

1955. Diplomira na Akademiji primijenjenih umjetnosti u Zagrebu, u klasi profesora Ernesta Tomaševića. Djeluje kao slobodna umjetnica. Zajedno s kolegicom Višnjom Markovinović kreira zidnu dekoraciju u Blagajničkoj dvorani Elektre u tvornici Nada Dimić Autorica je mnogih panoa na Zagrebačkom velesajmu za tvornice: Duhan, DTR, Maraska, KTI, Radio-industrija, Dalmatinka, Franck i sarajevsku tvornicu Duhan

1956. Bavi se keramikom i slika na staklu. Za filijalu Jadran-ske pomorske agencije u Zagrebu izrađuje zidnu dekoraciju – od idejne skice do završne realizacije u tehnici fresko-sgraft. Za istu agenciju slika pano, ulje na staklu i izrađuje veliku keramičku uporabnu formu.

1957. Crti ilustracije i vinjete za Vjesnik

Od 1957. do 1961. predaje likovni odgoj u školi u Zagrebu

1960. Izlaže keramike i slike na staklu u Salonu Galerije Ulrich

Od 1961. do 1977. živi i radi u Londonu. Nastavlja se umjetnički usavršavati

Od 1964. do 1977. predaje i vodi Art&Craft Occupational Therapy Department u Londonu. Predaje slikarstvo, grafiku, keramiku i tapiseriju prema vlastitom programu. Svoja djela različitih tehnika izlaže na kolektivnim izložbama. Studijska putovanja po Italiji, Francuskoj, Španjolskoj i Škotskoj.

1964. Polaže Lower Certifikat in English na University of Cambridge.

1978. Vraća se u Zagreb gdje ostaje živjeti i raditi.

Od 1978. do 1988. likovna je voditeljica u Centru za likovni odgoj grada Zagreba.

Od 1978. do 2007. izlaže samostalno i na kolektivnim i dobrotvornim izložbama. Sudionica je i donatorica na likovnim kolonijama. Članica je umjetničkih udruženja. Mnogi kritičari govore i pišu o njenim djelima: o porculanskim objektima, keramičkim skulpturama, slikama, crtežima, emajlima na metalu kao i o slikama izrađenim od ručno lijevanog papira. Njena se djela nalaze u privatnim kolekcijama, galerijama, edukacijskim centrima i muzejima u Engleskoj, Americi, Švicarskoj, Poljskoj, Australiji i Hrvatskoj.

Višnja Jelačić 1990.

Umjetnica u atelieru 1978.

Samostalne izložbe

1960. Izložba keramike i slika na staklu,
Galerija Ulrich, Zagreb
1984. Izložba slika: akril na platnu,
Galerija Lotrščak, Zagreb
1985. Izložba keramičkih skulptura zajedno s Višnjom
Markovinović,
Galerija Školske knjige, Zagreb
1986. Višeslojne forme: keramika i porculan;
dva postava
Knjižnica August Cesarec, Zagreb
Portret galerija LIKUM, Zagreb
1987. Izložba, Knjižnica August Cesarec
Studio Galerije Forum, Zagreb.
Keramičke skulpture, Ciklus: Rasadnici, klijanje,
rast
1989. Izložba keramičkih skulptura zajedno s Višnjom
Markovinović
Galerija Ulrich, Zagreb.
1990. Igre u porculanu, Galerija Mala, Zagreb
1995. Slike sa ručno lijevanim papirom Galerija
Contempora,
Keramičke forme
Portret galerija LIKUM, Zagreb.
1997. Izložba kompozicija pozitivnog zračenja, sa ručno
lijevanim papirom Galerija Grafika, Zagreb.
Keramički objekti,
1999. Portret galerija LIKUM, Zagreb,
Keramičke skulpture pozitivnih energija,
2000. Portret galerija LIKUM, Zagreb
Retrospektiva Višnje Jelačić 1960. – 2000.
2001. Galerija Ulrich, Zagreb.
2003. Keramika, Portret Galerija LIKUM, Zagreb.
2003. Maske, Galerija Contempora, Zagreb.
Maske od 1996.-2003.
Galerija Zorin dom, Karlovac
2006. Slike, Galerija Contempora, Zagreb.

Skupne izložbe u Londonu

1963. Artist of Chelsea, Chenil Gallery
Spring Exhibition, Arts Society of Paddington
Summer Exhibition, Royal Society of British Artists
ASP Annual Exhibition, Archer Gallery
1964. National Exhibition of Contemporary Drawings and
Prints, Royal Institute Galleries
ASP Annual Exhibition, Archer Gallery
Exhibition of Painting & Sculptures, FBA Galleries
241st Exhibition, Galleries of the Federation of
British Artists
Royal Society of British Artists, F.B.A. Galleries
1965. Life and Landscape in the City of London, Guildhall
Art Gallery
Women's International Art Club, F.B.A. Galleries
Artists of Chelsea, Chenil Gallery
1966. Summer Exhibition, Royal Academy of Arts
Pictures for Schools, Royal Academy of Arts
Artists of Chelsea, Chenil Gallery,
1967. National Society Thirty-Fourth Exhibition, Painting,
Engraving and Sculpture, Art Federation
Galleries
Exhibition 1967, Pictures for Schools, Royal
Academy of Arts.
1968. National Society Thirty-Fifth Exhibition, Art
Federation Galleries
1969. National Society Spring Exhibition, Art federation
Galleries
1970. National Society Thirty-Seventh Exhibition, Art
Federation Galleries
1971. Artists of Chelsea, Chenil Gallery.
National Society, Art Federation Galleries
1972. National Society Thirty-Ninth Exhibition, Painting,
Drawing, Engraving and Sculpture, The Mall
Galleries
1973. The National Society of Painters, Sculptors and
Printmakers, The Mall Galleries.
1974. National Society Forty-First Exhibition, The Mall
Galleries
1975. National Society Exhibition, The Mall Galleries
1976. National Society Annual Exhibition, The Mall Gal-
leries
1977. A Selection of Work by the National Society,
Chelmsford and Essex Museum

Skupne izložbe od 1985. do 2008. godine

1985. XIII. postav recentnih radova članova SHDLU, Galerija Karas, Zagreb
1986. Svet keramike, Aranđelovac, Zemun Novogodišnja prodajna izložba SHDLU, Zagreb XIV. postav recentnih radova članova SHDLU, Zagreb 21. zagrebački salon, Umjetnički paviljon, Zagreb
1987. Likovni umjetnici Maksimiru uz Dan općine Maksimir, Zagreb XV. postav recentnih radova članova SHDLU, Galerija Karas, Zagreb
1988. Novogodišnja izložba, Galerija Diana, Zagreb Novogodišnja izložba HDLU, Galerija Karas, Zagreb
1989. 24. zagrebački salon, Umjetnički paviljon, Zagreb VII. trijenale jugoslovenske keramike, Beograd, Subotica Novogodišnja izložba HDLU, Galerija Karas, Zagreb
1990. 25. zagrebački salon, Umjetnički paviljon, Zagreb III. Svjetski trijenale male keramike, MGC Gradec, Zagreb
1991. IV.Trijenale hrvatskog kiparstva, Gliptoteka HAZU, Zagreb Izabrana djela hrvatske suvremene keramike, Galerija Laurana, Zagreb
1992. Božić u Laurani, Galerija Laurana, Zagreb
1993. Uskrsna izložba, Studio Galerije Laurana, Zagreb IV. svjetski trijenale male keramike, Meštovićev paviljon, Zagreb Aukcija u Laurani, Galerija Laurana, Zagreb
1995. Sodobna hrvatska keramika, Ljubljana, Suvremena keramika u Hrvatskoj, Grožnjan, Portugal, Zagreb Žena u djelima slikara i kipara, Galerija Ulrich, Zagreb
1996. Maske Sv. Ivan Zelina, Galerija Sv. Ivan Zelina
1997. U susret trijenalu, Galerija Permanenta, Zagreb V. trijenale male keramike, Dom hrvatskih likovnih umjetnika, Zagreb, Maske, Galerija Sv. Ivan Zelina, Sv. Ivan Zelina
1997. Keramički tanjuri '97, Galerija Fortezza,Zagreb, Sv.Križ Začretje, Gospić
1998. Maske hrvatskih umjetnika Rijeka, Galerija Kortil, Makarska 1. hrvatski trijenale akvarela, Karlovac, Slavonski Brod, Zagreb Iz ateljea Galerije Ulrich, Zagreb
1999. Izložba u susret trećem tisućljeću, Galerija Ulrich, Zagreb Unikatne keramičke maske, Galerija Grad, Rijeka LIKUM 50 godina 1948. – 1998., Galerija Ulrich, Zagreb
2000. Keramički tanjuri 2000., Gradska galerija Bihać; Đurđevac, Galerija Stari grad Đurđevac; Kutina, Galerija Muzeja Mo-slavine; Sv. Križ Začretje; Rab, Banova vila; Piran; Zagreb; Bjelovar, Galerija Gradskog muzeja Maske hrvatskih autora 2000., Galerija Grad, Rijeka
2001. Keramički pehari '01, Galerija Dubrava, Zagreb; Galerija Pik, Rab; Sv.Križ Začretje, Bjelovar, Gradska muzej Bjelovar, Bihać, Gradska galerija Bihać Dat ču Vam novo srce, Galerija Ulrich, Zagreb Znak novog života, Volksbank d.d, Zagreb
2002. Keramički pehari '01, Galerija Sv.Ivan Zelina, Sv.Ivan Zelina; Kninski muzej, Knin; Gradska muzej Vukovar, Vukovar; Arheološka muzejska zbirka Baška Voda, Baška Voda; Koprivnica, Čakovec, Galerija Pučkog otvorenog učilišta, Ivanić Grad Vaze za cvijeće, Ambjeta, Zagrebački velesajam, Zagreb; Sv.Križ Začretje, Šibenik, Muzej grada Šibenika, Likumove generacije, Galerija Ulrich, Zagreb
2003. Vaze za cvijeće, Galerija Stari grad Đurđevac, Đurđevac; Galerija suvremene likovne umjetnosti grada Grobnika, Grobni; Likovni salon Vladimir Becić, Slavonski Brod; Galerija Maksimilijan Vanka, Korčula; Galerija Kninskog muzeja, Knin; Likovni salon Zavičajnog muzeja, Našice; Galerija Pučkog otvorenog učilišta Slatina, Slatina; Gradska muzej Virovitica Dvorac Pejačević, Virovitica; Dvorana mladosti u Rijeci, Rijeka; Galerija Vincent od Kastva, Pula; Vaze za cvijeće 2003., Galerija Val, Slovenska Bistrica; Keramički tanjuri '03, Ambjeta, Zagrebački velesajam, Zagreb; Knežev dvor, Rab; Šibenik, Muzej grada Šibenika Pehari za vino'03, Galerija Sv. Ivan Zelina, Sv. Ivan Zelina; Keramika plus, Salon Izidor Kršnjavi, Zagreb Likumove generacije 2003., Galerija Ulrich, Zagreb Kerameikon i prijatelji 2003., Galerija DORAART Varaždin Keramika Sisak 1700, Galerija Sv. Kvirina, Sisak
2004. Keramički tanjuri '03, Galerija grada Krapine; Krapina, Mala galerija, Bjelovar; Muzej Like Gospić, Gospić; Gradska galerija Novska, Novska; Galerija likovnih umjetnosti Slavko Kopač, Vinkovci; Izložbeni salon Vladimir Becić Slavonski Brod; Galerija Grad Slovenska Bistrica, Slovenska Bistrica. Trofejni pehari '04, Ambjeta, Zagrebački velesajam, Zagreb; Dvorana mladosti u Rijeci, Rijeka; Galerija Zavičajnog muzeja Ozalj, Ozalj; Graditeljska škola Čakovec, Kerameikon i prijatelji s Vama u Adventu, Gradska muzej Varaždin, Varaždin Likumove generacije 2004., Galerija Ulrich, Zagreb Recentni radovi članova HDLU, Dom HDLU, Zagreb
2005. Trofejni pehari '04, Galerija Slavko Kopač, Vinkovci Keramika Rijeka '05, Riječki sajam,Rijeka 2. Trijenale vaza za cvijeće, Ambjeta, Zagrebački velesajam, Zagreb; Galerija Knežev dvor, Rab; Riječki sajam, Rijeka; Graditeljska škola, Čakovec CERAMICA MULTIPLEX 2005., Galerija starih i novih majstora Gradskog muzeja Varaždin, Varaždin Likumove generacije 2005., Galerija Ulrich, Zagreb
2006. Keramika Rijeka 06, Proljetni sajam, Rijeka Varaždin kao inspiracija, Galerija Zlati ajngel, Varaždin Likumove inspiracije 2006., Galerija Ulrich, Zagreb, Izložba recentnih radova članova HDLU, Galerija HDLU, Zagreb 3. trijenale tanjura, Galerija Zvonimir, Zagreb
2007. Najbolje iz Austrije i Hrvatske, Galerija starih i novih majstora Gradskog muzeja Varaždin, Varaždin Izložba recentnih radova članova HDLU, Galerija HDLU, Zagreb

Posthumne izložbe

2008. Zagreb, Galerija Zvonimir, 1. Hrvatski trijenale keramike
2012. Zagreb, Galerija Zvonimir, Muzejska kolekcija Liliput Ceramics Vinski pehari i vrčevi, Galerija Zelina; Čakovec, Graditeljska škola

Priznanja

1990. Počasna diploma III. Svjetski trijenale male keramike
2002. Počasna diploma, Keramički pehari '01 Počasna diploma, Vaze za cvijeće 2002.
2003. Posebno priznanje žirija, Pehari za vino '03
2005. Srebrna plaketa, Keramika Rijeka 05. Počasna diploma, 2. Trijenale vaza za cvijeće Počasna diploma, CERAMICA MULTIPLEX 2005.

Kritike i članci u novinama i radiju

1960. Dvije Višnje, Čuča Smokvina Boranić, Žena 4
Dvostruka izložba, Večernji list
U salonu LIKUM, Vjesnik
Slike imaju i poledinu, F.J. Vjesnik
Blizu zrelosti, Lj. Šifler, Studentski list
1966. Salon de la Royal Academy, M. Smith, La Revue Mederne, Pariz, Francuska
1984. Kroz zagrebačke galerije, Galerija Lotrščak, Oko
2.Ciklus kompozicija cvjetnih varijacija Višnje Jelačić, Juraj Baldani, Radio Zagreb
1985. Kultura petkom, Marina Baričević, Radio Zagreb, I. program Zagrebačke izložbe, Josip Depolo, Oko
Likovni izlog, Josip Škunca, Vjesnik
Greenhouse, Pots&Potters, Ceramic Review, London
1986. London je bio presudan, Elena Cvetkova, Večernji list
Upotrebljena ljepota, Marko Čilić, Studio, Zagreb
Višeslojne forme, Tomislav Lalinić, Vjesnik, Zagreb
Keramoskulpture Višnje Jelačić, Vjesnikov petak
1987. Zagrebačke izložbe, Josip Depolo, Oko
Govorimo o likovnoj kulturi, Marina Baričević, Radio Zagreb, I. Program
Čarobna igra, Elena Cvetkova, Večernji list
Alkemija izvedbe, Ljiljana Domić, Vjesnik
Neobične forme, Elena Cvetkova, Večernji list
Keramoskulpture Višnje Jelačić, Odjek, Sarajevo
Zajednički tretman, Elena Cvetkova, Večernji list
Poetičnost i skulpturalnost, Tomislav Lalinić, Oko
Otvaranje za svaki san, Josip Depolo, Vjesnik
Originalnost u keramici, Đ.M., Večernji list
Osvojena intima, Sp.N., Večernji list
Kvizova nagradna galerija, Vlado Burić, Kviz
Različito i isto, Sp.N., Večernji list
1990. Porculan Višnje Jelačić, Kultura, Vjesnik
Ljekovita umjetnost, čarobni dodiri, Vlado Burić, Vikend
Raskošni cvjetovi, Josip Depolo, Vjesnik
Vratolomije u porculanu, Elena Cvetkova, Večernji list
1995. Nagradna izložba, Vlado Burić, Kvizorama
1997. Intervju, Olga Vujović, Radio Zagreb II. Program
2000. Četiri opusa desetljeća, J.M., Slobodna Dalmacija
2007. In memoriam, Blaženka Šoić Štebih, Hanibal Salvaro
Na spomen Višnji Jelačić, Branka Hlevnjak, Hrvatsko slovo

Višnja Jelačić u knjigama

1996. Povijest moderne keramike u Hrvatskoj, II.
Prošireno izdanje, Marina Baričević
1998. 25 godina Zimskih likovnih kolonija u Karlovcu
2005. 25 godina Likovne kolonije Paunovac u Zagrebu
Hrvatski biografski leksikon, svezak br. 6, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb

Članstva u umjetničkim organizacijama

1963. FBA - Federation of British Artists, London, ASP - Arts Society of Paddington, London
1967. NS - National Society, London
1972. IAA - International Association of Art UNESCO, London
1983. SHDLU - Savez hrvatskih društava likovnih umjetnika, Zagreb
1984. LIKUM, Zadruga likovnih umjetnika Hrvatske, Zagreb
Obnovljeno članstvo
2003. KERAMEIKON, Hrvatsko keramičarsko udruženje, Varaždin

Likovne kolonije i simpoziji

1986. Mermer i zvuci, Aranđelovac
1993. Zimska likovna kolonija, ZILIK, Karlovac
1995. Emajl, Tvrnica Gorica, Dugo Selo
1996. Emajl, Tvrnica Gorica, Dugo Selo
1997. 24. ZILIK, Karlovac
1998. U susret ZILIKU, Karlovac
1998. Kolonija umjetničke keramike Hinko Juhn, Našice
2002. Likovna kolonija Paunovac, Zagreb

Dobrotvorne skupne izložbe

1989. Darovane umjetničke keramike za Pojatno, MGC Gradec, Zagreb
1990. Umjetnici Zagreba za Park Maksimir, Kula Lotrščak, Zagreb
1991. Art Fair, Velesajam, Zagreb
Hrvatska mirovna straža u zahvalnosti Ortopedskoj klinici Beč, Galerija Mala, Zagreb
Pomoć Hrvatskoj u ratu, Mladost, Zagreb
Akcija Donat za pomoći Zadru, Hotel Intercontinental, Zagreb
Prodajna izložba za pomoći Karlovcu, Zorin dom, Karlovac
Dobrotvorna akcija, Izložba HDLUZ, Salon Karas, Zagreb,
1992. Izložba za obnovu Vukovara, Europski dom, Zagreb
Sveti Vlaho za Dubrovnik, Galerija Gabrijel, Zagreb
1993. Za obnovu Hrvatske Kostajnice, Društvo prijatelja Zrina
Dvadeseti ZILIK, Galerija ZILIK, Karlovac
1994. 20 godina ZILIKE, Muzejski prostor, Zagreb
1995. Oblikovanje u metalu i emajlu, Izložba i aukcija HIVDRA, Mimara, Zagreb
Prva izložba - aukcija u korist djece palih bojovnika Oluje
Privredna banka, Zagreb
Spasite djecu Hrvatske, Galerija Sveta Hrvatska, Zagreb
1996. Slikanje emajalom na limu u korist uređenja Koloproktološkog odjela bolnice Sestre milosrdnice, Galerija Zvonimir, Zagreb
Spasite djecu Hrvatske, Privredna banka, Zagreb
1997. 24. ZILIK, Galerija ZILIK, Glazbena škola, Karlovac
Izložba likovnih djela za aukciju, Muzej Prigorja, Sesvete
Darovane slike u korist invalida Domovinskog rata, Sesvetska dolina, Dugo Selo
U susret 25. ZILIKU, Umjetnički paviljon, Zagreb
2002. 23. Likovna kolonija Paunovac, Galerija Zvonimir, Zagreb
2003. Keramika Sisak 1700., Galerija Zvonimir, Zagreb
2005. Izložba povodom 25. obljetnice Likovne kolonije Paunovac, Galerija Kristofor Stanković Zagreb

Zahvalnice za donacije

1991. Za Vaše dobročinsvo i prilog kojeg ste nam uputili u ovom teškom trenutku, Krizni štab, Skupština općine Karlovac
Ortopedska klinika u Beču, lječeila je hrvatske ranjene borce o svom trošku, Hrvatska mirovna straža - Mladost, Galerija Mala
1993. Kalež nade za hrvatsku, Privredna banka Zagreb
Zahvala Društva prijatelja Zrina za Hrvatsku Kostajnicu
Zahvala za sudjelovanje na Zimskoj likovnoj koloniji ZILIK u Karlovcu
Zahvala za doprinos 20. ZILIKU, Karlovac
1994. Mi za našu Gardu, dobrotvorna akcija
1995. Spasite djecu Hrvatske, dobrotvorna akcija
1996. Obnova Koloproktološkog odjela Kliničke bolnice Sestre milosrdnice ULUPUH-ova zahvala za suradnju na izložbi Suvremena keramika u Hrvatskoj
1997. Zahvala za doprinos za S. Svjetski trijedale svjetske keramike, Zagreb
Zahvalnica za sudjelovanje na Zimskoj koloniji ZILIK, Karlovac
Zahvala na iskazanoj dobroti i pomoći Humanitarnе akcije u korist djece stradalnika domovinskog rata, International Inner Wheel Club, Zagreb
Zahvalnica za moralnu i materijalnu potporu, Ministarstvo obrane RH, Glavni stožer, 1. Gardijska brigada, Tigrovi
1998. Zahvalnica za sudjelovanje na 25. Likovnoj koloniji ZILIK, Dom za djecu Vladimir Nazor, Karlovac
Zahvala na svim doprinosima tijekom proteklih godina, Dom za djecu Vladimir Nazor, Karlovac
2000. Zahvala za donaciju broj 31450, MUO, Zagreb
2003. Zahvala za donaciju za stradalnike u Domovinskom ratu i za oboljele pripadnike HV-a od PTSP-a
2005. Posebna zahvala za donirano djelo, KERAMEIKON, Hrvatsko keramičarsko udruženje, Varaždin
2007. Zahvala kao posebnoj gošći izložbe, Keramika Rijeka 07.

Razgovor s gospođom Višnjom Markovinović

Poznata hrvatska keramičarka, akademska slikarica, kiparica i pedagoginja gospođa Višnja Jelačić preminula je u Zagrebu, 14. listopada 2007. u osamdesetoj godini.

U svojoj dugoj i uspješnoj umjetničkoj karijeri ostavila je dubokog traga u hrvatskoj kulturi kao umjetnica ali i kao pedagoginja, odgojivši brojne generacije. Ostat će zapamćena i po svojoj ljudskoj toplini, dobroti i spremnosti da uvijek pomogne svima kojima je to potrebno.

• Vi ste gospođa Markovinović najbolje od svih poznavali gospodu Višnju jer ste prijateljevali s njom dugi niz godina. Obj ste diplomirale na tadašnjoj zagrebačkoj Akademiji primjenjenih umjetnosti, provele ste zajedno niz inspirativnih godina u Londonu ali i kasnije godine kad ste uspješno gradile svoje karijere. Često ste zajedno izlagale ali ste pri tome ostale osebujne i samosvojne osobe. Bili ste kao što piše likovni kritičar Josip Depolo «idealni izlagački tandem koji se susreće na razini istančane osjetljivosti i majstorske perfekcije, jasno, s uočljivim razlikama u temperamentu i osobnom izrazu.»

Višnja Jelačić je iza sebe ostavila svoje mnogobrojne radove u keramici ali i mnogo slika. Vi ste mnogo vremena posvetili sređivanju njene ostavštine koja se neće čuvati samo u zagrebačkom Muzeju za umjetnost i obrt već i u KERAMEIKONOVOJ Zbirici suvremene svjetske keramike u Varaždinu.

Ovaj razgovor posvećujemo Vašim sjećanjima na cijenjenu umjetnicu pa Vas molim za početak da nam opišete kako je došlo do Vašeg susreta s njom.

Upoznale smo se na prijemnom ispit u Akademiji u Zagrebu, u Ilici. Kao učenicama zagrebačkih gimnazija putevi su nam bili različiti. Međutim, naše smo se pred oglasnom pločom Akademije, u istom času, gdje je pisalo da smo uspješno položile prijemni ispit.

Tu je bio i početak naših odmah dugih diskusija i rasprava! Već smo u to vrijeme uočile: likovne, zanatske i akademske probleme u raznim sadržajima. Komentirale smo i svaka je na svoj način nastojala naći rješenje. Bilo to je različito ali uz prisutan element povjerenja koji ima svoje značenje i težinu. Iznenadile smo se kada smo otkrile, da je već u to vrijeme Višnja puno slikala po keramičkom biskvitu, a ja sam crtala na različitim podlogama.

Višnjina majka nam je u čast događaja priredila malo slavlje. Meni je to bio susret sa najdražom, po izboru tetom, za uvijek. Bila je divna i dobra, koja me je odmah prihvatala!

Višnja je rođena 1928. godine u dobrostojećoj obitelji. U djetinjstvu je bila miljenica i mezimica, naročito bakina. Bakin zaštitnički utjecaj stvorio je sretnu i samosvesnu djevojčicu. Već u osnovnoj školi Višnja je sama izrađivala prigodne poklone. Naročito na maloj kupljenoj biskvitnoj keramici koju je oslikavala vodenim bojama. Uskoro je počela i sama modelirati. Glinu je dobivala a suhe radove palili su u elektroizolacijskoj radionici Huzjak na Savskoj cesti. Iz tog opusa je 1946. godine i glava male djevojčice «Sunčice» sada u zbirci Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu.

• Obje ste se školovale na nikad zaboravljenoj Akademiji primjenjenih umjetnosti u Zagrebu koja je uspjela nažalost odgojiti tek jednu generaciju...

Kad je 1949. godine Višnja rekla da želi ići na Akademiju njeni se

Višnja Jelačić 1931.

majka iznenadila jer je pomislila na trgovačku akademiju. «Ne, rekla je Višnja, ja želim na novoosnovanu Akademiju primjenjenih umjetnosti.» Rodbina se nije iznenadila, jer su znali da je Višnjin otac plemeniti Josip Jelačić bio aktivna amater slika.

• Pitanje zagrebačke Akademije primjenjenih umjetnosti nažalost, ostavilo je bolnog traga u hrvatskoj kulturi. Političari su jednim potезом pera ukinuli instituciju koja je u svom kratkom postojanju uspjela iznijedriti kasnije značajna imena poput Zvonimira Lončarića, Ante Jakića, Zlatka Boureka, Mladena Pejakovića, Vaska Lipovca, Jagode Buić i mnogih drugih. Znamo da je Akademija djelovala u prostoru sadašnjih Klovićevih dvora na Gornjem gradu i da su profesori bili značajni pedagozi poput Željka Hegedušića ili vašeg mentora Ernesta Tomaševića. Potrebno je također naglasiti da je keramika na toj školi imala značajnu ulogu.

Na Akademiji koja je postojala od 1948. do 1955. godine elementarni sadržaji programa bili su: upoznavanje materijala i zanatstva, tako je konstruktivnim radom i učenjem postignuta nedjeljiva simbioza umjetnosti i zanatstva. Odjela je bilo mnogo, tehnike rada neiscrpne. Neki programi su bili uvjetni a neki izborni. Bilo je poželjno svladati što više različitih programa. To je bilo: slikarstvo, zidno slikarstvo, kiparstvo, keramika, punciranje, grafika, tekstil i arhitektura. Teoretski predmeti bili su isto tako sadržajni i vrlo zanimljivi kao: perspektiva i deskriptiva, anatomija slova, povijest umjetnosti, tehnologija zidnog slikarstva i boje, anatomija čovjeka i konja. Bilo je jako uzbudljivo ići iz jednog odjela u slijedeći!

Kakvi predivni svjetovi, povezani a različiti!

• U razgovoru sa Koronom Sutlić za Jutarnji list od 11. lipnja 2014. koji je objavljen povodom lošeg stanja murala kojeg ste Vi zajedno s Višnjom izradile 1955. još za vrijeme studija, govorite da je ovo umjetničko djelo a bio je to i njen diplomski rad, postavljeno u poznatoj zgradbi Elektre u Gundulićevoj ulici 23. Govorite i o dokumentu koji kao «Izvještaj stručnjaka» potpisuje profesor Ernest Tomašević i daje opis toga rada koji je «skladno upotpunio i obedinio prostor Blagajničke dvorane svojom dvodimenzionalnošću

i profinjenim tonalitetima. Zaustavio je dubine prostorije i uspješno povezao bučne strane dvorane.»

Vama su se tada kao tek diplomiranim mladim umjetnicama ipak pružale neke šanse za razliku od danas?

Poslije Akademije imale smo puno plaćenog posla. Crtale smo ilustracije i vinjete za novine (Vjesnik). Oblikovale smo zaštitne znakove za tvorničke proizvode. Kreirale smo mnoge od panoa na Velesajmu, od idejne skice do potpune realizacije, za tvornice kao što su Franck, DTR, Nada Dimić, Duhan ali i za manje proizvođače. Za filijalu Pomorske agencije u Zagrebu izvele smo nekoliko radova: prema vlastitom nacrту zidnu tematsku dekoraciju u tehnici fresko-sgrafito. Zatim smo oslikale veliko staklo s prikazom rada u luci. Nekoliko malih i jednu veliku keramičku formu također su rado otkupili. Neke su specijalizirane trgovine plasirale umjetničku keramiku i bile su dobre mušterije. Bilo je to uspješno, zahtjevno i iscrpljujuće vrijeme za nas dvije. Zato smo djelomično prihvatile profesorska mjestra likovnog odgoja u školama.

• **Kako je došlo do toga da se odlučite na odlazak u London?**

Kao i većina mladih umjetnika u ovakvoj iznenadnoj pedagoškoj ustaljenosti ponovo smo osjetile potrebu za novim informacijama i spoznajama. Za učenjem i usavršavanjem, bili su tu i umjetnički putovi koje smo naslućivale. Tada se meni dogodio izlet u London na nekoliko dana. Bila je to velika izložba arhitekture. Kao da su se vrata umjetničkog svijeta ponovo otvorila. Taj je svijet doista pulsirao novim umjetničkim spoznajama, idejama, dostignućima i umjetnicima.

• **Londonске godine predstavljaju očito vrlo zanimljiv period u vašem životu. Učile ste, radile, izlagale, upoznavale nove ljude od kojih su neki ostavili značajan utisak na vas. Kakav je bio ugled i status keramike tamo i tada. Niste se bavile samo keramikom?**

Po dolasku u London 1961. godine likovna je umjetnost bila u stalnom ritmu istraživanja mogućnosti. Kraljevalo je OP ART i POP ART u svojoj drugoj apstraktnoj fazi. Bilo je mnogo izložaba i umjetnika kao što je na primjer bio Richard Hamilton, Eduardo Paolozzi, Peter Blake, R.B.Kitaj, Allen Jones, David Hockney, Brigaet Riley, Frances Bacon, Henry Moore, Barbara Hepworth, Graham Sutherland, Patrick Caifield, Švicarac Alberto Giacometti, Francuz Jean Dubuffet i drugi.

Keramičari su u tom svijetu bili prihvaćeni kao zanatlje lončari iako su

Višnja Jelačić na 2. godini Akademije 1951.

se već borili da im bude priznat status umjetnika. Vjeruje se da je William Staite Murry (1881. - 1962.) prvi izradio keramički kip. Međutim, doprinos Bernarda Leacha (1887. - 1979.) u toj je borbi od presudne važnosti. On je 1920. godine osnovao vlastiti lončarski studio (a ne obrtničku radionicu) u St. Ivesu u Cornwallu. Peć, koju je izgradio sa svojim dugogodišnjim japanskim suradnikom Shoyi Hamadom, bila je na drva. Najviše se solno palilo i raku.

Bernard Leach je 1940. godine izdao knjigu Potter's Book koja je bila zakon generacijama lončara keramičara. Tako je postao otac britanskog studijskog lončarstva. Kriteriji su bili vrlo visoki i slojevit, bili oni umjetničke, tehnološke ili tehničke prirode. Mnogo je keramičara, više ili manje bilo vezano za studio Bernarda Leacha, pa i oni koji su keramički drugačije razmišljali, kao na primjer Michael Cardew, koji je bio pod utjecajem afričke keramike. Od mnogih keramičara tu su bili i Waren i Alix Kenze, Dame Lucie Rie, Katharina Pleydell - Baverie, Mary Rich, Norah Borden, sinovi Bernarda Leacha David, Michael i unuk John.

Kada smo Višnja i ja boravile u St. Ivesu more je bilo hladno i olovne boje iako je bilo ljetno. Mi se, za razliku od Engleza, nismo kupale u moru.

Mogućnosti učenja bile su velike. U ponudi je bilo beskrajnih vrsta tečajeva počevši od tečaja engleskog jezika. Pohađale smo različite tečajeve. Kada smo primljene u umjetnička udruženja FBA, ASP, NS i IAA... upoznale smo mnoga umjetnika a neki od njih postali su nam i doživotni prijatelji.

Višnja Markovinović u Londonu 1973.

Višnja Jelačić u Londonu, Hyde Park 1962.

Lokacija našeg stanovanja bila je vrlo povoljna. Stanovale smo u centru S.W, 7 Londona. To je bilo 10 minuta hoda od Prirodoslovnog muzeja i najdražeg nam Victoria & Albert muzeja sa mnogo organiziranih pre-davanja.

Jednog dana u časopisu Arts Review bio je oglašen natječaj za umjetnika više ili manje našeg profila. Višnja je pobijedila i prihvatile ponudu Nakon nekog vremena i ja sam bila izabrana. To je bio umjetnički odjel s velikim brojem aktivnosti: crtanje, slikanje, modeliranje, keramičko glaziranje, tkanje, patchwork quilting, makrame. Višnja je tamo djelovala, vodila Art&Craft i predavala prema vlastitom programu od 1964. do 1977. godine.

Sastavna i nezaboravna sjećanja na London su sjećanja na velik broj kazališta. Bile smo iznimno redovni, oduševljeni i vjerni posjetitelji.

Dvije Višnje po povratku u Zagreb 1978.

Predstava svih žanrova bilo je na biranje. Mi smo ih sve odgledale!

• Nakon koliko godina ste odlučile da se ipak vratite u domovinu?

Nakon 16 godina u Londonu molbe i pozivi naših majki da se vratimo u Zagreb postali su sve češći i ozbiljniji. Na poslu u Londonu povoljno su nam odobrili četiri mjeseca odsustva (uz uvjet da se vratimo) da bi riješile probleme u Zagrebu. Majke su bile jako uporne i uspjele su nas nagonoriti da ostanemo u Zagrebu.

• Što vas je dočekalo u tadašnjem Zagrebu? Kako je izgledala kulturna odnosno umjetnička scena? Je su li vas prihvatali? Jeste li možda osjećali određenu prazninu u kontaktima nakon dugog izbivanja?

U Zagrebu je po našem povratku 1977. godine bilo malo likovnih umjetničkih grupa, bile su autoritativne i zatvorene. Samo mali broj određenih umjetnika bio je u mogućnosti prosperirati. Mnogi su umjetnici zaostajali i bili izgubljeni.

• Očito da u takvoj situaciji nije bilo lako preživljavati zarađujući za život svojom umjetnošću. Jeste li tada prionuli pedagoškom radu ili je to bila želja da se prenese stečeno iskustvo?

Za prihvaćanje pedagoškog rada bila su dva razloga: finansijski i potreba za većom likovno-društvenom aktivnošću. Bilo je puno sadržaja iz našeg umjetničkog londonskog učenja i iskustava koje smo željele primijeniti i pokazati u Zagrebu.

• Mnoge će vas generacije obje pamtitи kao suptilne pedagoginje koje su međutim nastavile i svoje umjetničko stvaranje.

Mogu slobodno reći da smo i dalje ostale umjetnice koje su intenzivno radile i na svom vlastitom razvoju.

• Posebno mi je zanimljivo što u opusu gospođe Jelačić i Vašem opusu ima vrlo malo dodirnih točaka... Unatoč prijateljstvu i mnogobrojnim sponama koje su vas obje povezivale, uspjele ste obje ostati samosvojne i osebujne umjetničke osobnosti.

Od samog početka našeg umjetničkog studiranja i rada primjetile smo veliku razliku u izražavanju. Višnjin pristup umjetničko likovnom rješavanju bio je u potpunosti različit od mojeg načina. Višnja je počinjala «graditi» od boje i forme s unutarnjom slojевitošću a ja sam započinjala od crteža.

• Put do afirmacije zacijelo nije bio posut ružama, posebno u našoj pomalo zatvorenoj i ne baš blagonaklonoj sredini...

O afirmaciji nismo mnogo razmišljale... ako dođe, dobro je došla!

• Sigurno da i kod vas obje postoje faze i orientacije u profesionalnom radu.

Višnja Jelačić 1987.

U mnogim Višnjinim umjetničkim razvojnim fazama prevladavala su apstraktna rješenja flore, bio je to stiliziran, prethodno temeljito proučavan neiscrpan botanički svijet. Ja sam, suprotno od Višnje, imala faze od figurativnog realizma do apstrakcije.

Bilo je uvijek prisutno veliko poštovanje materijala kojeg smo upotrijebljavale. Prolazeći kroz faze, iskustvo je pokazalo da se iz postojećeg uvijek oslobođalo nešto dalje i novo. Interesantno je usporediti svoju trenutačnu razvojnu fazu sa postojećim umjetničkim stilovima i sadržajima. Često je teško odbaciti ili prihvati nove tehnologije, materijale i filozofije u umjetnosti. Moramo slijediti našu unutarnju «viđenost» vlastitog kriterija razvoja.

Nakladnik
KERAMEIKON
Hrvatsko keramičarsko udruženje

Za nakladnika
Blaženka Šoić Štebih

Autorica tekstova i priprema radova
Višnja Markovinović

Urednica i dizajn kataloga, fotografije radova,
uvod i razgovor s V. Markovinović
Blaženka Šoić Štebih

Fotografije umjetnica:
Privatni arhiv V. Markovinović

Priprema kataloga i tisk
Media Image, Varaždin

Naklada
300 primjeraka

Izložba i katalog realizirani su uz velik i svestrani doprinos
gospođe Višnje Markovinović, donacije obitelji Pastuović
(sestrične Inke i nećaka Željka gospođe Višnje Jelačić).

Pomogli su:

Partner na projektu:

